

SECTION: ART HISTORY.

SEKCJA: HISTORIA SZTUKI.

How to cite: Fedorkiv, O., Tsurkan, I., & Khodykina, Y. (2023). The influence of art on human psychosocial development: an interdisciplinary approach. *Global Innovations and Collaborative Solutions in Contemporary Science* (pp. 353-356). Futurity Research Publishing. https://futurity-publishing.com/international_conference_3

The influence of art on human psychosocial development: an interdisciplinary approach

Вплив мистецтва на психосоціальний розвиток людини: інтердисциплінарний підхід

Федорків Оксана Петрівна¹, Цуркан Ігор Миколайович², Ходикіна Юлія Юріївна³

¹ кандидат мистецтвознавства доцент, кафедра сценічного мистецтва і хореографії Інституту Мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна, oksana.fedorkiv@pnu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0003-4762-6564>

² доктор філологічних наук, доцент, професор, кафедра івент-менеджменту і соціальних комунікацій Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв, м. Миколаїв, Україна, kherson@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-8200-5299>

³ кандидат психологічних наук, доцент, кафедр психологічної та педагогічної антропології, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, м. Харків, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-0246-5421>

Accepted: December 9, 2023 | **Published:** December 15, 2023 | **Language:** Ukrainian

Abstract: In today's world, where the importance of psychological health and social interaction is rapidly increasing, studying the impact of art on psychosocial development is becoming important for creating strategies to support mental health and social harmony in the modern world. The abstracts are devoted to the study of the impact of art on the psychosocial state of a person from the point of view of

an interdisciplinary approach. The abstracts also reveal the importance of an interdisciplinary approach to the influence of the psychosocial state of a person. The theses also present the benefits of art's influence on the psychosocial state of a person.

Keywords: art, psychological health, harmony, interdisciplinary approach, stress.

Вступ

Вплив мистецтва на психосоціальний розвиток людини є проблемою, яка привертає увагу не лише мистецької спільноти, але й науковців певних галузей. Взаємодія з різними формами мистецтва має потенціал не лише творчо впливати на емоційний та психічний стан людини, але й сприяти її соціальному розвитку. Зростання інтересу до вивчення впливу мистецтва на психосоціальний розвиток є актуальним у зв'язку із зростанням вимог сучасного суспільства до підтримки психічного та емоційного благополуччя людини. Мистецтво сприймається як потужний каталізатор для стимулювання емоцій, розвитку креативності та підвищення психічного здоров'я. В умовах стресу, соціальних та психологічних викликів мистецтво може стати важливим інструментом для підтримки та розвитку психосоціальних ресурсів особистості. Такий підхід актуальний у контексті розвитку програм психосоціальної підтримки та соціальної інтеграції у різних сферах життя.

Мета роботи полягає в дослідженні впливу мистецтва на психологічний стан людини в сучасних умовах реальності. Досягнення визначеної мети зумовлює необхідність виконання наступних *завдань*:

- 1) визначення поняття «мистецтво»;
- 2) розкриття інтердисциплінарного підходу до впливу мистецтва на психосоціальний стан людини;
- 3) систематизація переваг мистецтва щодо його впливу на психосоціальний стан людини.

Результати дослідження

Мистецтво – це вираз людської творчості, який проявляється у різних формах: живопис, скульптура, музика, театр, література, кіно, танець та багато інших. Це спосіб виявляти емоції, ідеї та переживання, використовуючи різноманітні техніки та матеріали. Мистецтво може бути індивідуальним творчим процесом митця або колективною творчістю групи. Воно відображає культурні та історичні аспекти суспільства і може викликати емоційні, інтелектуальні та соціальні відгуки у глядачів або слухачів.

Темі впливу мистецтва на психологічний стан людини приділяють увагу багато науковців. Так, авторка Ovcharuk (2023) в своїй роботі аналізує можливості використання міжнародного досвіду в сфері культурно-мистецьких практик як гуманітарної стратегії психосоціальної підтримки дітей та молоді в Україні в умовах воєнного конфлікту. Науковиця досліджує такі можливості на прикладі мистецького проекту. Дослідники Mastandrea та ін. (2019) вивчають вплив мистецтва на психічне та фізичне благополуччя, наводячи дані з різних сфер, включаючи музеї, охорону здоров'я та освіту. Автори аналізують емоційний вплив естетичного сприйняття та нейрологічні показники, щоб розкрити, як мистецтво відбивається на людському психічному стані. В статті авторів Karkou та ін. (2022) визначаються психологічні та фізіологічні переваги, що виникають внаслідок взаємодії з мистецтвом. Науковці обґрунтовують вплив мистецтва на психічне здоров'я та фізичний стан людини, висвітлюючи його важливість у зміцненні благополуччя та здоров'я. Автори пропонують комплексний огляд позитивних аспектів, які виникають при взаємодії з різними видами мистецтва.

Отже, результати наукових досліджень вказують на певну взаємодію емоційних, культурологічних та нейрологічних аспектів з мистецтвом та його вплив на психічне та фізичне благополуччя. Наукові роботи демонструють важливість мистецтва як інструменту підтримки

психосоціального стану людини та підкреслюють його значущість для зміцнення загального благополуччя й здоров'я.

В контексті впливу мистецтва на психосоціальний стан людини, інтердисциплінарний підхід означає комбінування знань і методів з психології, соціології, мистецтва, культурології, нейронаук та інших галузей для глибшого вивчення взаємозв'язку між мистецтвом та психосоціальним станом людини. Такий підхід дозволяє розглядати вплив мистецтва на людину з різних ракурсів і вивчати його не лише через призму психологічних аспектів, але й культурних, соціальних та нейробіологічних факторів (рис. 1).

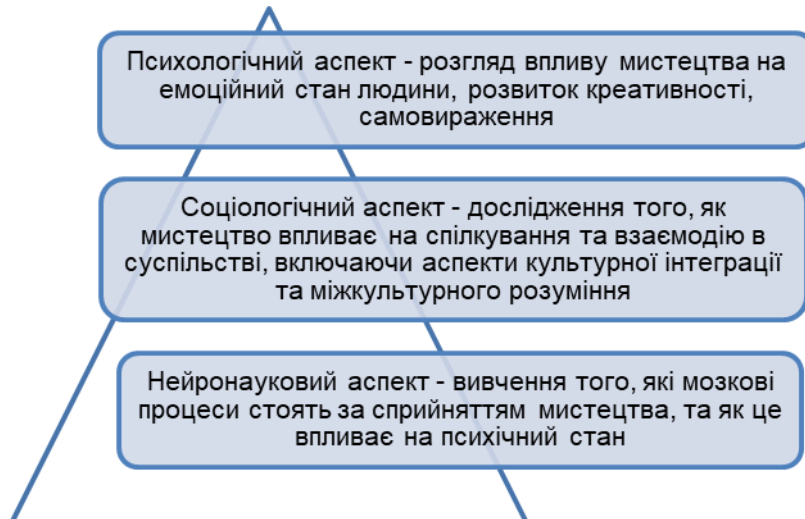

Рисунок 1. Інтердисциплінарний підхід впливу мистецтва на психосоціальний стан людини

Джерело: складено авторами на основі (Ovcharuk, 2023)

На основі представленої інформації на рисунку 1, доцільно розкрити вплив мистецтва на психологічний стан через його переваги, які наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Основні переваги впливу мистецтва на психологічний стан людини

№	Переваги	Вплив
1	Сприяння позитивним емоціям та радості	Мистецтво може викликати позитивні емоції, сприяючи виникненню почуття радості, задоволення та емоційного комфорту.
2	Зниження рівня стресу та тривоги	Взаємодія з мистецтвом, будь то творчість або сприйняття твору, може допомогти знизити рівень стресу та тривоги, сприяючи релаксації та відновленню емоційного балансу.
3	Виявлення та вираження емоцій	Мистецтво допомагає людям виявляти та виражати свої емоції, навіть ті, які складно передати словами.
4	Підвищення самооцінки та самопізнання	Мистецька діяльність може сприяти розвитку самооцінки, допомагаючи людині краще розуміти себе та свій внутрішній світ.
5	Розвиток креативності та нових ідей	Зайняття мистецтвом сприяє розвитку креативності та сприятливо впливає на появу нових ідей та підходів до вирішення проблем.

6	Покращення концентрації та пам'яті	Деякі види мистецтва, зокрема малювання або музика, можуть покращувати концентрацію та пам'ять.
7	Сприяння критичному мисленню та аналізу	Аналіз творів мистецтва може розвивати критичне мислення, допомагаючи сприймати та аналізувати різні відтінки значень та вражень.

Джерело: складено авторами на основі (Ovcharuk, 2023; Mastandrea та ін., 2019)

Отже, такі переваги можуть всебічно впливати на психічний стан та благополуччя людини через взаємодію з мистецтвом.

Висновки

Вплив мистецтва на психосоціальний розвиток людини є складним та багатограним явищем, яке можна краще зрозуміти через інтердисциплінарний підхід. Такий підхід дозволяє розглядати мистецтво не лише як засіб виразності чи культурного вираження, але й як важливий елемент психічного, соціального та нейробіологічного розвитку. За допомогою психологічного аналізу можна розглянути вплив мистецтва на емоційний стан, креативність та самовираження особистості. Через соціологічну призму можна вивчити вплив мистецтва на спілкування, взаємодію між культурами та соціальну інтеграцію. Нейронауковий підхід дозволяє розглядати мозкові процеси, що відбуваються при сприйнятті мистецтва, та їхній вплив на психічний стан. Такі аспекти взаємодіють та відбиваються на різних сферах життя людини, сприяючи психічному здоров'ю, розвитку креативності, покращенню спілкування та зумовлюючи взаєморозуміння між культурами. Інтердисциплінарний підхід допомагає глибше розуміти вплив мистецтва на психосоціальний розвиток, враховуючи різноманітність його аспектів та роль в житті людини.

Література

Ovcharuk, O. (2023). Art Projects as Humanitarian Strategies for Psychosocial Support: International Experience of Development and Implementation. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science Journal*, 1, 29–35. doi: 10.32461/2226-3209.1.2023.277629

Mastandrea, S., Fagioli, S., & Biasi, V. (2019). Art and Psychological Well-Being: Linking the Brain to the Aesthetic Emotion. *Frontiers in Psychology*, 10, Article 739. doi:10.3389/fpsyg.2019.00739

Karkou, V., Sajjani, N., Orkibi, H., Groarke, J. M., Czamanski-Cohen, J., Panero, M. E., Drake, J., Jola, C., & Baker, F. A. (2022). Editorial: The Psychological and Physiological Benefits of the Arts. *Frontiers in Psychology*, 13, 840089. doi: 10.3389/fpsyg.2022.840089